

# ΝΕΟΛΟΓΟΥ

# ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Σ. Ι. ΒΟΥΤΥΡΑΣ.

ΑΡΙΘΜΟΣ 6.

ΤΟΜΟΣ Γ'.

12 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1893.

## ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.

Τὸ νομοσχέδιον, δι' οὗ θεσπίζεται ἡ μέχρι τῆς ὀρι-  
στικῆς διομολογήσεως τοῦ συμβιβασμοῦ ἐλάττωσις  
κατὰ ἑβδομηκοντα τοῖς ἑκατὸν τοῦ εἰς τοὺς πιστω-  
τὰς τοῦ κράτους ἐκτινομένου τόκου καὶ ἡ ἀναστολὴ  
τῆς ἐκτίσεως τῶν χρεωλυσίων, ἐπεψηφίσθη ὑπὸ τῆς  
ἑλληνικῆς Βουλῆς καὶ εἰς τὴν τρίτην καὶ τελευ-  
ταίαν αὐτοῦ ἀνάγνωσιν, περιεβλήθη δὲ ἦδη καὶ  
τὴν βασιλικὴν κύρωσιν, περὶ τῆς ἄλλως οὐδεμίᾳ ὑπῆρ-  
χεν ἀμφιβολία, τοῦ βασιλέως ἐκ τῶν προτέρων δηλώ-  
σαντος τῷ κ. Τρικούπη, προανακοινώσαντι αὐτῷ τὸ  
σχέδιον αὐτοῦ, ὅτι ὡς ἀνεύθυνος στυγαματικὸς ἡ-  
γεμῶν θὰ κυρώσῃ πᾶσαν τοῦ κοινοβουλίου ἀπόφα-  
σιν· οὕτω δὲ ἡ ἀπροκαλύπτως πλέον κηρυττο-  
μένη πτώχευσις τοῦ κράτους ἀπέβη τέλειος νόμος. —  
Τὸ μέτρον ἐξώργισεν, ὡς εἰκός, τοὺς δι' αὐτοῦ ζη-  
μιουμένους ξένους δικαιοῦχους, ὧν τινες ἐπεκαλέ-  
σαντο τὴν συνδρομὴν τῶν ἰδίων κυβερνήσεων πρὸς  
ἐνάσκησιν πίσεως κατὰ τῆς Ἑλλάδος· ἀλλ' ἐννοεῖ-  
ται ὅτι τὰ διαδήματα ταῦτα εἰς οὐδὲν ἀποτέλεσμα  
κατέληξαν, δηλωθέντος τοῖς διαμαρτυρομένοις ὅτι  
δὲν εἶνε αὕτη ἡ νόμιμος ὁδὸς τῆς ὑπερασπίσεως τῶν  
ιδιωτικῶν συμφερόντων αὐτῶν. — Ἡ ὑπὸ ἀδιαλλάκτων  
αἰσθημάτων ἀμοιβαίας ἀντιπαθείας καὶ ἀσπόνδου  
μίσους διασπασμένη πολυσχιδῆς ἀντιπολίτευσις ἐπει-  
ράθη νὰ χρησιμοποιηθῇ ἐναντίον τῆς κυβερνήσεως  
τοῦ κ. Τρικούπη τὴν ἐν Εὐρώπῃ ἐκτραγεῖσαν ταύτην  
θύελλαν καὶ πρὸς ταῖς σφοδραῖς αὐτῆς ἐν τῷ κοινο-  
βουλίῳ ἐπιθέσεσιν ὠργάνωσεν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις συλ-  
λαλητήρια, ψηφίσαντα ὑπὲρ τῆς διαλύσεως τῆς Βου-  
λῆς· τὸ ἀποτέλεσμα ὅμως καὶ τῶν ἐνεργειῶν τούτων  
μέχρι τοῦδε ἦν λίαν μέτριον. — Ὁ λαὸς αἰσθάνεται τὸ  
ὄδυνηρον τραῦμα, ὅπερ ἡ ἐθνικὴ τιμὴ ὑπέστη διὰ τοῦ  
τοιούτου καταντήματος τῆς οἰκονομικῆς πολιτικῆς  
τοῦ κ. Τρικούπη καὶ δὲν ἀπαξιῶν νὰ περιβάλλῃ διὰ

τῆς δυσμενείας αὐτοῦ τὸν δι' εἰκονικῶν προῦπο-  
λογισμῶν καὶ φροῦδῶ ἐπαγγελιῶν κα ἀκολάστου αἰ-  
σιοδοξίας εἰς τοῦτο προαγαγόντα τὰ οἰκονομικὰ  
πράγματα τοῦ κράτους· ταυτοχρόνως ὅμως λαμβά-  
νει, φαίνεται, ὑπ' ὄψει τὰ ἐν ταῖς παρούσαις περι-  
στάσεσιν ὀλέθρια ἀποτελέσματα τῶν συνεχῶν πολι-  
τικῶν καὶ ὑπουργικῶν κρίσεων, ἀναμένων ἴσως καὶ  
τὴν ἐκβασιν τῶν περὶ τοῦ ὀριστικοῦ συμβιβασμοῦ  
διαπραγματεύσεων καὶ τὴν ὑποβολὴν τοῦ προῦπο-  
λογισμοῦ τοῦ κράτους, ὅπως οὕτως ἀσφαλέστερον  
ἐκτιμήσῃ τὴν νέαν οἰκονομικὴν πολιτικὴν τοῦ κ.  
πρωθυπουργοῦ. — Ἐπειτα καὶ τοὺς ἡγέτας τῶν ἀν-  
τιπολιτευτικῶν μερίδων βλέπει τὴν πολιτικὴν αὐ-  
τῶν ἀπέναντι τῆς κυβερνήσεως ἐρείδοντα οὐχὶ ἐπὶ  
τῶν ἀναγκῶν τοῦ γενικοῦ συμφέροντος, ὅπερ, ἐνιαῖον  
ὄν, ἠδύνατο νὰ συνασπίσῃ αὐτοὺς ἐν κοινῇ καὶ πα-  
τριωτικῇ ἐνεργείᾳ, ἀλλ' ἐπὶ τῶν ἀναγκῶν τοῦ ἰδιοῦ  
κομματικοῦ συμφέροντος, ὅπερ φυσικῶς ὠθεῖ αὐτοὺς  
εἰς ἀμοιβαίαν σύγκρουσιν καὶ περιάγει τὴν ἄλλως  
οὐκ εὐκαταφρόνητον ὑπὸ ἀριθμητικὴν ἐποψὴν ἀντι-  
πολίτευσιν εἰς ἀσθένειαν, καθιστῶσαν αὐτὴν ἀνίκα-  
νον πρὸς διάπραξιν γενναίου τινός. — Τούτων ἕνεκα  
τὸ ἑλληνικὸν δημόσιον παρίσταται ἐγκατεροῦν ἐν  
τῇ συμφορᾷ, οὐδὲ μεγάλως προσέχον εἰς τὰ συμφε-  
ρονισκοπικὰ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ παρακελεύσματα τῶν  
ἐκτὸς τῆς ἀρχῆς πολιτευτῶν· νομίζομεν δὲ ὅτι οὕτω  
φερόμενον δὲν εἴλετο τὴν ἀσυνετωτάτην ὁδόν. Διότι,  
ὡς ἔχει σήμερον ἡ κατάστασις, ἐσπευσμένη τις διὰ  
βασιλικῆς πρωτοβουλίας ἐκκλησίας πρὸς τοὺς ἐκλογεῖς  
εἶνε μὲν πιθανὸν ὅτι θ' ἀπέληγεν εἰς ἀνατροπὴν τῆς  
ἀντιδημοτικωτάτης κυβερνήσεως Τρικούπη, θὰ πα-  
ρῆγεν ὅμως ἴσως καὶ κοινοβουλευτικὴν κατάστασιν,  
ἥτις θὰ ἐπανέφερε τὴν ἐποχὴν τῶν ἡμεροβίων ὑπουρ-  
γειῶν μετὰ τῆς διαίονίδεως τοῦ πολιτικοῦ ὄργα-  
σμοῦ, δι' οὕτως ὀλεθρίων δυστυχῶς συμπτωμάτων  
ἐξακολουθοῦντος νὰ ἐκδηλώται ἐν Ἑλλάδι. — Ὡς  
πρὸς αὐτὰς τὰς περὶ τοῦ συμβιβασμοῦ διαπραγμα-  
τεύσεις, αὐτὰς φαίνεται ὅτι διησυκολύνθησαν ἐν μέ-  
ρει διὰ τοῦ ὑπὸ τοῦ κ. Τρικούπη ἐπιβληθέντος ὑπο-

χρωατικού προσωρινού συμβιβασμού. — Ούτως ἐξ Ἀθηνῶν ἀγγέλλονται ὑποχωρήσεις τινές τοῦ ὑπὸ τοῦ κ. Ὀρνστάιν ἐκπροσωπούμενου ὀμίλου ἐπαγγελλόμενα ἰδίαν τὴν τελικὴν ἐκβασίν.

Ἡ ἐν Ἰταλίᾳ ὑπουργικὴ κρίσις, ἐπὶ τοδοῦτον παραθεῖσα, ἔληξε καθ' ὃν τρόπον γενικῶς ἠλπίζετο, ἥτοι διὰ τῆς εἰς τὴν ἀρχὴν ἐπανόδου τοῦ γηραιοῦ ἐκ Κατάνης πολιτευτοῦ, καταρτίσαντος τὸ ὑπουργεῖον αὐτοῦ ἐκ τῶν ἀρμοδιωτέρων προσώπων τοῦ κέντρου καὶ τῆς ἀριστερᾶς. — Περὶ τοῦ προγράμματος ἐν τούτοις, δι' οὗ ὁ κ. Κρίσπης θὰ ἐπεδίωκε τὴν ἀνόρθωσιν τῆς χώρας ἀπὸ τῆς πτώσεως, εἰς ἣν περιήγαγεν αὐτὴν ὑπερδουρατικὴ ἡδὴ ἐξωτερικὴ καὶ οικονομικὴ πολιτικὴ, μόνον εἰκασίας δυνάμεθα νὰ διατυπώσωμεν, οὐδὲ τῆς μεταδοθείσης ἡμῖν τηλεγραφικῆς περιλήψεως τῆς ἐν τῇ Βουλῇ δηλώσεως τοῦ νέου πρωθυπουργοῦ διαφωτισούσης ἡμᾶς ἐπαρκῶς περὶ τούτου. — Τὸ σχετικὸν τηλεγράφημα ἀναφέρει νέας θυσίας ἀπαιτηθησομένης ἀπὸ τοῦ ἰταλικοῦ λαοῦ· ἐκ τούτου δὲ θὰ ἠδύνατό τις νὰ συμπεράνῃ ὅτι δὲν πρόκειται περὶ ἐλαττώσεως τοῦ στρατοῦ, οὐδὲ περὶ οικονομῶν, ἀλλὰ περὶ φορολογικῶν αὐξήσεων, δι' ὧν θὰ ἐπεδίωκετο ἡ τῶν οικονομικῶν τοῦ κράτους διακανόνισις· τοιαύτη ὅμως δὴλώσις δὲν ἠδύνατο νὰ τύχῃ τῆς ἐνθουσιώδους ὑποδοχῆς, ἥς ὁ τηλεγράφος παρακατιῶν λέγει ὅτι ἔτυχε παρὰ τοῖς ἀντιπροσώποις τοῦ ἰταλικοῦ ἔθνους τὸ πρόγραμμα τοῦ κ. Κρίσπης. — Οὕτω πιθανώτερον φαίνεται ὅτι ὁ ἰταλὸς πρωθυπουργὸς δὲν ἐπελάθετο μὲν τῶν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐκτὸς τῆς ἀρχῆς διαμονῆς αὐτοῦ δηλώσεών του, θέλων ὅμως νὰ διευκολύνῃ ὡς οἶόν τε τὸ ἔργον αὐτοῦ, ὑπεκέντησε καὶ τὴν φιλοτιμίαν τοῦ ἰταλικοῦ λαοῦ, ἀπὸ τοῦ ὁποῖου ἄλλως τε, ἐξηντλημένον σχεδόν, καὶ θέλων δὲν δύναται ν' ἀποσπάσῃ ἀξίους λόγου νέους φόρους. — Ὡς πρὸς τὴν ἐξωτερικὴν πολιτικὴν, τὴν διεύθυνσιν ταύτης ὁ κ. Κρίσπης ἀνέθετο εἰς ἄνδρα λίαν πεφυλαγμένως ἔχοντα πρὸς τὰς ἀρχὰς τῆς τριπλῆς συμμαχίας. Τούτλαχιστον γενικῶς σχεδὸν ἡ τῶν βαρῶν Μπλάγκ, πρώην πρεσβευτῆ ἐνταῦθα, ἀνακλιθῆντι δὲ μόνον διότι ἐνόησε νὰ ἐπιτελῇ τὸ καθῆκον αὐτοῦ ἀνεξαρτήτως τῶν ἀξιώσεων καὶ εἰσπληρώσεων τῆς Τριπλῆς, ἀνάθεσις τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐξωτερικῶν ἐθεωρήθη ὡς ψηλαφητὴ ἀπόδειξις τοῦ ὅτι ὁ ἐκ Κατάνης πολιτευτής, ἐπανερχόμενος εἰς τὴν ἀρχὴν, ἐμφερεῖται ὑπὸ ἰδεῶν μὴ ὅλως ὁμοίων τῶν ὑπ' αὐτοῦ κατὰ τὴν προτέραν πρωθυπουργίαν ἐφαρμοσθεισῶν.

Πιθανῶς μετὰ τὰς ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς πενθημέρους διακοπὰς ἐν τῇ Βουλῇ τῶν κοινοτήτων ἄρχειται φανερά καὶ ἐπισήμως, μᾶλλον δὲ ἐπαναλαμβάνεται ὁ καὶ πρὸ ἐτῶν ἐπιχειρηθεὶς ἀγὼν τῶν φιλελευθέρων καὶ ριζοσπαστικῶν ἐναντίον αὐτῆς τῆς ὑπάρξεως τῆς Βουλῆς τῶν Λόρδων, ἥτις ὄντως κατ' αὐτὰς ἰδίᾳ ἀπέβη τυφλὸν ὄργανον τῶν ἐν τοῖς βέγγουσιν ὡς τὰ πολλὰ καὶ μόνον κατὰ τὴν ὄραν τῆς ψηφιοφροῖας ἐξεγειρομένοις πελάταις τοῦ ἀριστοκρατικοῦ τοῦτου γηροκομείου αὐτενεργούντων ὀλίγων συντηρητικῶν. — Ἀφορμὴν εἰς τοῦτο θὰ παρεῖχεν ἡ ὑπὸ τοῦ ἡγέτου τῶν ἀγγλῶν ριζοσπαστικῶν κ. Λαμπουδερ ὑποβολὴ προτάσεως περὶ καταλύσεως τοῦ θεσμοῦ τῆς Γερουσίας, ἄτε διὰ τῆς πείσμονος συμπεριφορᾶς αὐτῆς

κωλυούσης πᾶσαν μεταρρυθμιστικὴν ἐνέργειαν τῆς κυβερνήσεως· ἢ τὴν εἰδῆσιν ὅμως μεταδίδουσα ἐφημερίς — εἶνε δὲ αὕτη τὰ **Ἡμερήσια νέα**, τὸ ἐπίσημον τῶν φιλελευθέρων ὄργανον — οὐδὲν ἡμῖν λέγει περὶ τῆς στάσεως, ἣν ἡ κυβερνήσις τοῦ κ. Γαλδστωνος προτίθεται νὰ λάβῃ ἀπέναντι τῆς προτάσεως ταύτης, ἂν θὰ ἐπιλάβηται δηλαδὴ τῆς εὐκαιρίας πρὸς ἐναρξίν τοῦ μεγάλου ἀγῶνος ἢ θ' ἀναμείνῃ τὴν καὶ εἰς δευτέραν ὑπὸ τῆς Βουλῆς τῶν κοινοτήτων ἐπιψήφισιν ὑποβολὴν τοῦ ἰρλανδικοῦ νομοσχεδίου ἢ τὴν ὑπὸ τὸ ἔμβλημα τῆς μεταρρυθμίσεως ταύτης πρόσκλησιν τῶν ἀγγλῶν ἐκλογέων πρὸς ἀνασύστασιν τῆς Κάτω Βουλῆς.

Ἐν Γερμανίᾳ αἱ μικραὶ λεγόμεναι ἐμπορικαὶ συμβάσεις ἐπαρτήθησαν καὶ εἰς τρίτην ἀνάγνωσιν ὑπὸ τοῦ κοινοβουλίου. — Ἡ ἐπιψήφισις τῶν συμβάσεων τούτων, ἐν αἷς καὶ ἡ πρὸς τὴν Ρουμανίαν, θεωρουμένη ὡς τὸ πρότυπον, καθ' ὃ διομολογηθήσεται ἢ πρὸς τὴν Ρωσίαν ἀπὸ πολλοῦ ἐν Βερολίῳ διαπραγματευομένη, ἐκρίθη ὡς μέλλουσα νὰ διευκολύνῃ τὴν ταχεῖαν διομολόγησιν τῆς συμβάσεως ταύτης. — Ἀτυχῶς, καὶ τοῦτο ἂν γένηται, ἀπέχουμεν ἔτι λίαν τῆς καταπαύσεως τοῦ νῦν διεξαγομένου πολέμου, ὅστις θὰ ἐξέλειπε μόνον μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ γερμανικοῦ κοινοβουλίου κύρωσιν τῆς γερμανορωσικῆς συμβάσεως. — Ἄλλ' ἐν τούτῳ ἀκριβῶς ἔγκειται τὸ δυσχερέστατον τοῦ ἔργου. Τὴν ἐπιψήφισιν τῶν μικρῶν συμβάσεων κατάρθωσεν ὁ κόμης Καπρίβις διὰ μικρᾶς τιμῆς πλειονοψηφίας, ἣν ἀπήρτισεν ἐπικαλεσάμενος ἐναντίον τῶν συντηρητικῶν, πάντων καταπολεμούντων τὴν μικρὸν τι πρὸς τὴν ἐλευθέραν συναλλαγὴν κλίνουσαν πολιτικὴν τῆς κυβερνήσεως, τὴν συνεργασίαν τῶν δημοκρατικῶν τοῦ κοινοβουλίου στοιχείων, σοσιαλιστῶν κτλ. Ἄλλὰ χρῆσις διαρκῆς τοῦ μέσου τούτου διαρκῶς θὰ ἐξεπολέμου πρὸς τὴν κυβερνήσιν τοὺς ψυδικούς αὐτῆς συμμάχους, ἐνῶ ἀφ' ἑτέρου θὰ ἐπέβαλλεν αὐτῇ ὑποχρεώσεις. αἵτινες, ὡς πρὸς τοὺς σοσιαλιστὰς τούτλαχιστον, θὰ ἐξέθετον αὐτὴν εἰς τὸν κίνδυνον νὰ περιπέσῃ αὐθις εἰς τὸ σφάλμα τὸ διαπραχθῆν κατὰ τὸν ἐγκαινισμὸν τῆς μετὰ τὴν ἀποχώρησιν τοῦ πρίγκιπος Βίσμαρκ πολιτικῆς, ὅτε ἐπὶ τῇ ματαιωθείσῃ ἐλπίδι, ὅτι παραχωρήσεις τινές πρὸς τὸ κόμμα τοῦτο θὰ μετέφερον τὴν ἀνωτάτην διεύθυνσιν αὐτοῦ εἰς χεῖρας τοῦ αὐτοκράτορος, ἐνεθαρρύνθησαν οἱ ἡγῆται αὐτοῦ εἰς μείζονας καὶ ἀπαραδέκτους ἀπαιτήσεις, τὰς γενομένας σπουδαίας σχετικῶς παραχωρήσεις ἐργυνεύσαντες ὡς τεκμήριον ἀδυναμίας τῆς ἀρχῆς ἀπέναντι τοῦ κόμματος. — Τοιοῦτου λοιπὸν ὑπάρχοντος κινδύνου, εὐνόητοι αἱ δυσχερεῖαι, ἃς ὀφείλει νὰ ὑπερπηδῆσῃ ἡ κυβερνήσις πρὸς ἐξουδετέρωσιν τοῦ πολέμου τῶν ἄκρων τῆς προστατευτικῆς ἐμπορικῆς πολιτικῆς θιασωτῶν, οἵτινες περὶ τῶν γεωργικῶν μόνον τῆς χώρας συμφερόντων μεριμνῶντες, ἀμελοῦσι τὰ βιομηχανικὰ καὶ ἐμπορικὰ, καὶ αὐτὰ δὲ τὰ πολιτικά.